

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ เหตุผลเชิงนามธรรม และความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์และนิสิตสาขาวิชาานฤมิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ และนิสิตสาขาวิชาานฤมิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทางด้านมิติสัมพันธ์ เหตุผลเชิงนามธรรม และความคิดสร้างสรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ และนิสิตสาขาวิชาานฤมิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทางด้านมิติสัมพันธ์ เหตุผลเชิงนามธรรม และความคิดสร้างสรรค์

การกำหนดกลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2535 จำนวน 17 คน อันประกอบด้วย

นิสิตวิชาเอกจิตรกรรม จำนวน 6 คน จำนวนเป็นเพศชาย จำนวน 4 คน

เพศหญิง จำนวน 2 คน

นิสิตวิชาเอกศิลปะภาพพิมพ์ จำนวน 4 คน จำนวนเป็นเพศชาย จำนวน
2 คน เพศหญิง จำนวน 2 คน

นิสิตวิชาเอกศิลปะภาพถ่าย จำนวน 7 คน จำนวนเป็นเพศชาย จำนวน
3 คน เพศหญิง จำนวน 4 คน

2. นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชานฤมิตรศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2535 จำนวน 18 คน อันประกอบด้วย

นิสิตวิชาเอกเรขศิลป์ จำนวน 6 คน จำนวนเป็นเพศชาย จำนวน 4 คน
เพศหญิง จำนวน 2 คน

นิสิตวิชาเอกหัตถศิลป์ (เครื่องปั้นดินเผา) จำนวน 6 คน จำนวนเป็น
เพศชาย จำนวน 3 คน เพศหญิง จำนวน 3 คน

นิสิตวิชาเอกมัณฑนศิลป์ (เครื่องแต่งกาย) จำนวน 2 คน เป็นเพศหญิง
จำนวน 2 คน

นิสิตวิชาเอกนิทรรศการศิลป์ จำนวน 4 คน จำนวนเป็นเพศชาย จำนวน
3 คน เพศหญิง 1 คน

เหตุผลที่เลือกนิสิตในระดับชั้นปีที่ 4 เป็นกลุ่มประชากรในการวิจัย เนื่องจากกลุ่ม
ประชากรเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ที่ผ่านการเรียน
ในหมวดวิชาบังคับเฉพาะสาขาวิชาทัศนศิลป์ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต และนิสิตสาขาวิชา
นฤมิตรศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ที่ผ่านการเรียนในหมวดวิชาบังคับเฉพาะสาขาวิชานฤมิตรศิลป์
ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต อันเป็นจำนวนหน่วยกิตรวมในรายวิชาที่ให้ความรู้และทักษะอย่าง
เพียงพอในด้านความสามารถทางศิลปะของนิสิตแต่ละสาขาวิชา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ (The Space Relations Ability Test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบส่วนหนึ่งในแบบทดสอบ ดี เอ ที พอร์ม ที : แบบทดสอบความถนัด (DAT Form T. : Differential Aptitude Tests) สร้างโดย เบนเนทท์, ซีชอร์ และเวสแมน (Bennett, Seashore and Wesman, 1966) ลักษณะของแบบทดสอบเป็นแบบเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 25 นาที จากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีประสิทธิภาพเดียวกันกับกลุ่มประชากร ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ (Reliability) โดยใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson 20) ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์เท่ากับ .89

2. แบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรม (The Abstract Reasoning Ability Test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบส่วนหนึ่งในแบบทดสอบ ดี เอ ที พอร์ม ที : แบบทดสอบความถนัด (DAT Form T. : Differential Aptitude Tests) สร้างโดย เบนเนทท์, ซีชอร์ และเวสแมน (Bennett, Seashore and Wesman, 1966) ลักษณะของแบบทดสอบเป็นแบบเลือกตอบมี 5 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 25 นาที จากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีประสิทธิภาพเดียวกันกับกลุ่มประชากร ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ (Reliability) โดยใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson 20) ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรม เท่ากับ .89

3. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ (The Creative Thinking Test) ของทอร์เรนซ์ (Torrance, 1966) เป็นแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์แบบใช้รูปภาพ แบบ เอ (Thinking Creatively with Pictures, Booklet A) ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย รองศาสตราจารย์ ดร.เกษร ชิตะจारी (ม.ป.ป.) ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 3 กิจกรรม ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบทั้ง 3 กิจกรรม 30 นาที คือ

3.1 กิจกรรมที่ 1 การสร้างสรรค์ภาพ (Picture Construction)

โดยให้ต่อเติมภาพจากกระดาษสี รูปวงรี ซึ่งสามารถลอกออกไปติดตรงส่วนใดก็ได้ในกระดาษที่กำหนดให้ แล้วต่อเติมภาพให้เป็นเรื่องราวที่แปลกและน่าสนใจ โดยมีชิ้นส่วนของกระดาษสี รูปวงรี เป็นส่วนหนึ่งของภาพ พร้อมทั้งตั้งชื่อภาพที่แปลกที่สุด เพื่อใช้ในการอธิบายภาพ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 10 นาที

3.2 กิจกรรมที่ 2 การต่อเติมภาพให้สมบูรณ์ (Picture Completion)

โดยให้ต่อเติมภาพจากเส้นลักษณะต่าง ๆ ที่กำหนดให้ จำนวน 10 ภาพ เป็นการต่อเติมภาพที่มีลักษณะแปลกและน่าสนใจมากที่สุด พร้อมทั้งตั้งชื่อภาพที่แปลกที่สุด เพื่อใช้ในการอธิบายภาพ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 10 นาที

3.3 กิจกรรมที่ 3 การใช้เส้น (Lines)

โดยให้ต่อเติมภาพจากเส้นคู่ขนาน จำนวน 30 คู่ ซึ่งต้องต่อเติมภาพให้มีลักษณะแปลกและแตกต่างกันไม่ซ้ำกัน เน้นการประกอบภาพโดยใช้เส้นคู่ขนานเป็นส่วนสำคัญของภาพ พร้อมทั้งตั้งชื่อภาพ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 10 นาที

การทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ให้เริ่มทำจากกิจกรรมที่ 1 กิจกรรมที่ 2 และกิจกรรมที่ 3 ภายในเวลาที่กำหนด ตามลำดับ จากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีประสบการณ์เดียวกันกับกลุ่มประชากร ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาช (Cronbach)

อ้างถึงใน ประคอง กรรมสูตร, 2528 : 43) ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ เท่ากับ .68

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและเนื้อหาจากเอกสาร ตำรา บทความ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาศิลปะในระดับอุดมศึกษา ความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ เหตุผลเชิงนามธรรม และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานในการใช้เป็นแนวทางในการวิจัย จากนั้นนำแบบทดสอบไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องทางด้านแบบทดสอบวัดความถนัด และแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องและเหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีประสบการณ์เดียวกันกับกลุ่มประชากรจริงคือ นักเรียนระดับปริญญาตรี คณะศิลปกรรม ชั้นปีที่ 4 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง จำนวน 15 คน ผลปรากฏว่า นักเรียนสามารถเข้าใจในคำสั่งของแบบทดสอบได้อย่างถูกต้อง ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ แบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรม และแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ เท่ากับ .89 .89 และ .68 ตามลำดับ ต่อจากนั้นจึงนำแบบทดสอบทั้ง 3 ฉบับ ไปทดสอบกับกลุ่มประชากรจริงคือ นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2535 จำนวน 17 คน และนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชานฤมิตรศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2535 จำนวน 18 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ค่าสถิติสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences Personal Computer Plus) ซึ่งประกอบด้วยการ

หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบค่า t (t -test)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของประชากร

จากการศึกษาสถานภาพของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ และนิสิตสาขาวิชาานฤมิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2535 พบว่า

1. จำนวนนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์จำนวน 17 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เป็นเพศชาย 9 คน คิดเป็นร้อยละ 52.95 และเป็นเพศหญิง 8 คน คิดเป็นร้อยละ 47.05 จำนวนแก่นิสิตวิชาเอกจิตรกรรม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เป็นเพศชาย 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 และเป็นเพศหญิง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 นิสิตวิชาเอกศิลปะภาพพิมพ์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 เป็นเพศชายเท่ากับเพศหญิง คือ เป็นเพศชาย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 และเป็นเพศหญิง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 และนิสิตวิชาเอกศิลปะภาพถ่าย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 41.18 เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เป็นเพศชาย 3 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 และเป็นเพศหญิง 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53

2. จำนวนนิสิตสาขาวิชาานฤมิตศิลป์ จำนวน 18 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เป็นเพศชาย 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.55 และเป็นเพศหญิง 8 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 จำนวนแก่นิสิตวิชาเอกเรขศิลป์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เป็นเพศชาย 4 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และเป็นเพศหญิง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 นิสิตวิชาเอกหัตถศิลป์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ

33.33 เป็นเพศชายเท่ากับเพศหญิง คือ เป็นเพศชาย 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 และเป็นเพศหญิง 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 นิสิตวิชาเอกมัณฑนศิลป์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ไม่มีเพศชาย คือ เป็นเพศหญิง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และนิสิตสาขาวิชานิเทศการศิลป์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เป็นเพศชาย 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 และเป็นเพศหญิง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.55

ตอนที่ 2 คะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ เหตุผลเชิงนามธรรม และความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ และนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. คะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ และนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1 คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เพศชาย ได้เท่ากับ 44.44 เพศหญิง ได้เท่ากับ 45.75 และค่าเฉลี่ยรวมได้เท่ากับ 45.60

1.2 คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ เพศชาย ได้เท่ากับ 50.40 เพศหญิง ได้เท่ากับ 50.37 และค่าเฉลี่ยรวมได้เท่ากับ 50.39

2. คะแนนความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ และนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.1 คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของนิสิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ เพศชาย ได้เท่ากับ 33.55 เพศหญิง ได้เท่ากับ 38.87 และค่าเฉลี่ยรวมได้เท่ากับ 36.06

2.2 คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ เพศชาย ได้เท่ากับ 37.00 เพศหญิง ได้เท่ากับ 39.25 และค่าเฉลี่ยรวมได้เท่ากับ 38.00

3. คะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ และนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1 คะแนนของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์จากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้าน คือ ความคิดแคล่วคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ เพศชาย ได้เท่ากับ 50.24, 45.73, 48.69 และ 49.00 ตามลำดับ คือ นิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เพศชาย มีความคิดแคล่วคล่องสูงที่สุดและความคิดยืดหยุ่นต่ำที่สุด เพศหญิง ได้เท่ากับ 51.21, 54.84, 55.19 และ 56.17 ตามลำดับ คือ นิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เพศหญิง มีความคิดละเอียดลออสูงที่สุด และความคิดแคล่วคล่องต่ำที่สุด และค่าเฉลี่ยรวมได้เท่ากับ 50.70, 50.02, 51.75 และ 52.38 ตามลำดับ คือ นิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์มีความคิดละเอียดลออสูงที่สุดและความคิดยืดหยุ่นต่ำที่สุด

3.2 คะแนนของนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์จากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้าน คือ ความคิดแคล่วคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ เพศชาย ได้เท่ากับ 48.59, 48.76, 47.77 และ 49.59 ตามลำดับ คือ นิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ เพศชาย มีความคิดละเอียดลออสูงที่สุด และความคิดริเริ่มต่ำที่สุด เพศหญิง ได้เท่ากับ 50.58, 51.51, 49.06 และ 45.46 ตามลำดับ คือ นิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ เพศหญิง มีความคิดยืดหยุ่นสูงที่สุด และความคิดละเอียดลออต่ำที่สุด และค่าเฉลี่ยรวมได้

เท่ากับ 49.34, 49.98, 48.34 และ 47.75 ตามลำดับ คือ นิสิตสาขาวิชาดนตรีศิลป์ มีความคิดยึดหยุ่นสูงที่สุด และความคิดละเอียดลออต่ำที่สุด

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ เหตุผลเชิงนามธรรม และความคิดสร้างสรรค์ระหว่างนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์กับนิสิตสาขาวิชาดนตรีศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์กับนิสิตสาขาวิชาดนตรีศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1 คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เมื่อได้เปรียบเทียบกับคะแนนของนิสิตสาขาวิชาดนตรีศิลป์ ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ -2.30 ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของประชากรทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

1.2 คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เพศชาย เมื่อได้เปรียบเทียบกับคะแนนของนิสิตสาขาวิชาดนตรีศิลป์ เพศชาย ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ -1.51 ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของประชากรทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

1.3 คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เพศหญิง เมื่อได้เปรียบเทียบกับคะแนนของนิสิตสาขาวิชาดนตรีศิลป์ เพศหญิง ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ -1.90 ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของประชากรทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

1.4 คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เมื่อได้เปรียบเทียบกับคะแนนตามเพศ ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.32 ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของประชากรที่เป็นนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เพศชาย และเพศหญิง ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ $.05$

1.5 คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ เมื่อได้เปรียบเทียบกับคะแนนตามเพศ ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.01 ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของประชากรที่เป็นนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ เพศชาย และเพศหญิงไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ $.05$

2. การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์กับนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.1 คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เมื่อได้เปรียบเทียบกับคะแนนของนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.79 ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของประชากรทั้งสองกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ $.05$

2.2 คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เพศชาย เมื่อได้เปรียบเทียบกับคะแนนของนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์

เพศชาย ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.86 ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของประชากรทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ $.05$

2.3 คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เพศหญิง เมื่อได้เปรียบเทียบกับคะแนนของนิสิตสาขาวิชาานฤมิตศิลป์ เพศหญิง ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.16 ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของประชากรทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ $.05$

2.4 คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เมื่อได้เปรียบเทียบกับคะแนนตามเพศ ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ -1.32 ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของประชากรที่เป็นนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เพศชาย และเพศหญิงไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ $.05$

2.5 คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของนิสิตสาขาวิชาานฤมิตศิลป์ เมื่อได้เปรียบเทียบกับคะแนนตามเพศ ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.94 ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของประชากรที่เป็นนิสิตสาขาวิชาานฤมิตศิลป์ เพศชาย และเพศหญิงไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ $.05$

3. การเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้าน ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์กับนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1 คะแนนจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ในด้านความคิดแคล่วคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เมื่อได้เปรียบเทียบกับคะแนนของนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.39, 0.01, 0.99 และ 1.37 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้านจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของประชากรทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.2 คะแนนจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ในด้านความคิดแคล่วคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เพศชาย เมื่อได้เปรียบเทียบกับคะแนนของนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ เพศชาย ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.32, -0.55, 0.22 และ -0.11 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้าน จากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของประชากรทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.3 คะแนนจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ในด้านความคิดแคล่วคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เพศหญิง เมื่อได้เปรียบเทียบกับคะแนนของนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ เพศหญิง ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.20, 0.97, 1.10 และ 3.18 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ในด้านความคิดแคล่วคล่อง ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่มจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของประชากรทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ

.05 แต่ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ในด้านความคิดละเอียดลออจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของประชากรทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3.4 คะแนนจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ในด้านความคิดแคล่วคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เมื่อได้เปรียบเทียบรายคะแนนตามเพศ ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.22, -2.10, -1.34 และ -1.81 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้าน จากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของประชากรที่เป็นนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เพศชาย และเพศหญิง ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.5 คะแนนจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ในด้านความคิดแคล่วคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ ของนิสิตสาขาวิชาานฤมิตศิลป์ เมื่อได้เปรียบเทียบรายคะแนนตามเพศ ด้วยการทดสอบค่าคะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ได้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.30, -0.57, -0.26 และ 0.83 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้าน จากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของประชากรที่เป็นนิสิตสาขาวิชาานฤมิตศิลป์ เพศชาย และเพศหญิง ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาและ เปรียบเทียบคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์กับนิสิตสาขาวิชาานฤมิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า คะแนนที่ได้จากคำตอบของแบบทดสอบ

ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์และนิสิตสาขาวิชานฤมิตศิลป์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการตอบรับ
สมมติฐาน กล่าวคือ คะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของนิสิตสาขาวิชานฤมิตศิลป์สูง
กว่านิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์

"มิติสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการสร้างมโนภาพเกี่ยวกับส่วนประกอบ
ต่าง ๆ เมื่อแยกออกจากกัน และมองเห็นเค้าโครงเมื่อนำสิ่งของเหล่านั้นมาประกอบกัน
รวมทั้งทิศทาง และการเปลี่ยนแปลงของวัตถุ ความสามารถด้านนี้จะส่งเสริมให้มนุษย์
เกิดจินตนาการ (Imagination)" (Bennett, Seashore and Wesman, 1966)

จากความหมายของมิติสัมพันธ์จะเห็นได้ว่า เป็นความสามารถในการมองเห็น
แล้วสร้างจินตนาการให้เกิดเป็นภาพที่สมบูรณ์ ซึ่งความสามารถด้านมิติสัมพันธ์จะมีความ
สัมพันธ์กับการเรียนทางสาขาวิชานฤมิตศิลป์มากกว่าสาขาวิชาทัศนศิลป์ ดังจะเห็นว่า
การเรียนทางสาขาวิชานฤมิตศิลป์เป็นการเรียนที่เน้นการเรียนรู้ และการสร้างสรรค์
งานในลักษณะ 3 มิติ ซึ่งได้แก่ การออกแบบนฤมิตศิลป์ นิทรรศการศิลป์ หัตถศิลป์ และ
มัณฑนศิลป์ ซึ่งการสร้างสรรค์งานในลักษณะ 3 มิติ ต้องอาศัยทักษะในการประมวลภาพ
และข้อมูลของสิ่งที่ต้องการออกแบบด้วยการสร้างมโนภาพ ต้องมีความเข้าใจงานมิติ รูป
ด้าน และลักษณะส่วนประกอบของแต่ละด้านเมื่อนำมารวมกัน อันเป็นทักษะกระบวนการ
ทางด้านมิติสัมพันธ์ ก่อนที่จะดำเนินการถ่ายทอดความคิดและมโนภาพนั้นในลักษณะงาน 2
มิติ ซึ่งเป็นตัวแบบที่จะนำไปสู่การสร้างเป็นงาน 3 มิติ ตามโครงการที่กำหนด ดังนั้น
การเรียนในสาขาวิชานฤมิตศิลป์จึงต้องอาศัยการสร้างมโนภาพในการคิดรูปแบบ หรือ
ออกแบบ เป็นสำคัญ และจำเป็นต้องใช้ความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์เป็นอย่างมาก
อันเป็นผลให้นิสิตสาขาวิชานฤมิตศิลป์มีคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สูงกว่านิสิตสาขา
วิชาทัศนศิลป์ที่มีลักษณะของการสร้างสรรค์ผลงานที่แตกต่างกัน กล่าวคือ การศึกษาทาง

สาขาวิชาทัศนศิลป์เป็นการเรียนที่เป็นการเรียนรู้และการสร้างสรรค์งานในลักษณะ 2 มิติ ซึ่งได้แก่ จิตรกรรม ศิลปะภาพพิมพ์ ศิลปะภาพถ่าย และการวาดภาพ อันเป็นลักษณะของการสร้างสรรค์ผลงานด้วยการถ่ายทอดและแสดงออกตามการรับรู้โดยตรงในการลอกเลียนแบบหรือดัดแปลงจากธรรมชาติและสภาพแวดล้อมทั่วไปที่อยู่รอบข้าง ดังนั้น จึงมีการฝึกฝนความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์น้อยกว่าทางด้านสาขาวิชาคณิตศิลป์ และเมื่อนำนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ และนิสิตสาขาวิชาคณิตศิลป์มาทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ จึงพบว่านิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์และนิสิตสาขาวิชาคณิตศิลป์มีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แตกต่างกัน ทั้งสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งจากงานวิจัยของ อริยา บานหงษา (2532) พบว่า นักศึกษาศาขาศิลปะทัศนศิลป์ที่เรียนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากผู้เรียนแต่ละกลุ่มมีลักษณะการเรียน และหลักสูตรการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

2. จากการศึกษาและเปรียบเทียบคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์กับนิสิตสาขาวิชาคณิตศิลป์ คณะศิลปกรรม-ศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า คะแนนที่ได้จากคำตอบของแบบทดสอบของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์และนิสิตสาขาวิชาคณิตศิลป์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐาน กล่าวคือ คะแนนความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมระหว่างนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์และนิสิตสาขาวิชาคณิตศิลป์ไม่แตกต่างกัน

ความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรม เป็นความสามารถในการคิดหาเหตุผลในสิ่งที่ไม่ใช่ภาษา เป็นการรับรู้ในหลักการพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแบบแผน ซึ่งความสามารถในด้านนี้จะมืออยู่ในตัวของบุคคลทุกคน แต่จะมีปริมาณความสามารถไม่เท่ากัน จากการวิจัยที่พบว่า นิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์และนิสิตสาขาวิชาคณิตศิลป์ มีความ

สามารถทางด้านเหตุผลเชิงนามธรรมไม่แตกต่างกัน จึงอาจเป็นผลเนื่องมาจากสาขาวิชาทั้งสองมีจุดมุ่งหมายของการเรียนที่เน้นในเรื่องของการแสดงออกทางแนวความคิด ความรู้สึกที่เป็นนามธรรมเช่นเดียวกัน และรูปแบบการสอนของครู อาจารย์ อาจมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ตลอดจนการปฏิบัติงานศิลปะ โดยการเรียนรู้ทางสาขาวิชาทัศนศิลป์และสาขาวิชานฤมิตศิลป์จะต้องใช้ความสามารถในการจัดองค์ประกอบ อันมีความสัมพันธ์กับการสร้างผลงานศิลปะเป็นอย่างมาก ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการรับรู้ทางความรู้สึกในการนำองค์ประกอบทางศิลปะ อันได้แก่ เส้น รูปทรง สี ขนาด รูปร่าง จังหวะ ลวดลาย พื้นผิว และค่าความอ่อนแก่ ซึ่งเป็นลักษณะที่สำคัญของการใช้เหตุผลเชิงนามธรรมมาจัดวางรวมกันให้มีความพอเหมาะและเกิดสุนทรียภาพ ดังนั้น จากลักษณะงานและจุดมุ่งหมายของการเรียนที่มีลักษณะตัวแปรร่วมกันนั้นคือการนำประสบการณ์ ความชำนาญ และความเข้าใจในองค์ประกอบทางทัศนศิลป์มาใช้ในการแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ความงาม จึงมีผลทำให้ความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรมของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์และนิสิตสาขาวิชานฤมิตศิลป์ไม่มีความแตกต่างกัน

3. จากการศึกษาและเปรียบเทียบคะแนนจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์กับนิสิตสาขาวิชานฤมิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้าน คือ ความคิดแคส่วคสอง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ ที่ได้จากคำตอบของแบบทดสอบของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์และนิสิตสาขาวิชานฤมิตศิลป์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐาน กล่าวคือ คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้าน ระหว่างนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์และนิสิตสาขาวิชานฤมิตศิลป์ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธารทิพย์ เสรินทวัฒน์ (2531) ที่พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่อยู่ในหลักสูตรต่างกัน มีความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน และ รัชติ เพชรชื่น (2514) พบว่า

ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนในวิชาศิลปะกลุ่มศิลปะ และกลุ่มช่าง ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ รุสตอม (Rustom, 1990) ที่พบว่า นักศึกษาที่เรียนออกแบบกราฟิก มีคะแนนความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่เรียนวิชาจิตรกรรม ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์และนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ได้รับประสบการณ์ทางการเรียนศิลปะจากการสอนของครูอาจารย์ที่มีรูปแบบ และกระบวนการสอนที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ได้เน้นการสร้างผลงานศิลปะในลักษณะที่แปลกใหม่ทั้งในด้านความคิด รูปแบบ ตลอดจนกลวิธีในการทำงาน โดยในสาขาวิชานฤมิตรศิลป์จะต้องคำนึงถึงความสมเหตุและสมผล ตลอดจนประโยชน์ใช้สอยและความเป็นไปได้ อีกประการหนึ่งด้วย

ดังที่ ทอร์แรนซ์ (Torrance, 1969) กล่าวว่า สิ่งที่มีผลต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ คือ 1) การคัดเลือกนักศึกษา 2) วัตถุประสงค์ของการสอน 3) หลักสูตร 4) วิธีการสอนและวัสดุอุปกรณ์ 5) การประเมินผลการเรียน 6) ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักศึกษา จากผลการวิจัยอาจสรุปได้ว่า สาขาวิชาทัศนศิลป์และสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ได้จัดการศึกษาทั้ง 6 ประการดังกล่าว เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้กับนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์และสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ได้เท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

1. ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ทางด้านมิติสัมพันธ์ และ เหตุผลเชิงนามธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับความสามารถของนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์แล้วยังอยู่ในระดับต่ำกว่า ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมความสามารถด้านมิติสัมพันธ์และเหตุผลเชิงนามธรรมของนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์เพิ่มขึ้น เนื่องด้วยความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ และ

เหตุผลเชิงนามธรรมเป็นความสามารถที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการคิดและสร้างงานศิลปะให้มีประสิทธิภาพ

2. เนื่องจากความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ เหตุผลเชิงนามธรรม และความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถที่มีผลต่อการศึกษาทางด้านศิลปะ เป็นเบื้องต้น ดังนั้นควรมีการพิจารณาความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ เหตุผลเชิงนามธรรม และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก เข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาทัศนศิลป์และสาขาวิชานฤมิตรศิลป์

3. จากการที่นิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์มีความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์สูงกว่านิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์ เหตุผลประการหนึ่งคือ อาจเนื่องมาจากนิสิตสาขาวิชานฤมิตรศิลป์ต้องผ่านการสอบคัดเลือกในรายวิชาคณิตศาสตร์ ดังนั้นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจึงต้องมีความรู้ทางคณิตศาสตร์เป็นพื้นฐาน ดังนั้นนิสิตสาขาวิชาทัศนศิลป์จึงควรผ่านการสอบคัดเลือกในรายวิชาคณิตศาสตร์เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ทวิวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนทางด้านมิติสัมพันธ์ เหตุผลเชิงนามธรรม และความคิดสร้างสรรค์ก่อนที่ผู้เรียนจะเข้าศึกษาในหลักสูตร และเมื่อผู้เรียนศึกษาสำเร็จหลักสูตรแล้ว

2. ควรมีการศึกษาพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนก่อนเข้าศึกษาต่อในคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสายสามัญ และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาตัวแปรด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ เหตุผลเชิงนามธรรม และความคิดสร้างสรรค์ เช่น ตัวแปรด้านอายุ พื้นฐานความรู้วิชาเอก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น